

Naturskyddsföreningen

Ge oss kraft
att förändra.
Pg.90 1909-2

Bra Miljöval kriterier
Kemiska Produkter

Version 2006:4

Bra Miljöval

Bra Miljöval.

Världens tuffaste miljömärkning.

Naturskyddsföreningen är en politiskt och religiöst obunden ideell förening utan vinstintressen. Omsorgen om miljön och människors hälsa är vår drivkraft. Vi har bidragit till att säl, havsörn och pilgrimsfalk inte längre är utrotningshotade i Sverige. Vi värnar om den biologiska mångfalden och arbetar för att stoppa klimatförändringar, försurning, övergödning, spridningen av skadliga kemikalier och mycket annat.

Men det räcker inte att skydda naturen i reservat eller stoppa enskilda förorenare. Den totala miljöbelastningen måste minska. Företag som miljöanpassar sin produktion och sina produkter är mycket viktiga i det arbetet.

Bra Miljöval är Naturskyddsföreningens eget miljömärke och ett av våra verktyg för att driva utvecklingen mot ett hållbart samhälle. Bra Miljöval ställer höga miljökrav på de produkter som får märkas.

Tack vare Bra Miljöval har hundratals produkter gjorts om och miljöanpassats. Märkningen har lett till konkreta resultat. Till exempel har märkningen Bra Miljöval nästan helt fått bort den miljöskadliga tensiden LAS från svenska tvättmedel.

Ett annat exempel är att el märkt med Bra Miljöval har ställt krav på vattenflödet genom vattenkraftverk och därmed ökat det biologiska livet i älvsträckorna. För biobränsleeldade kraftvärmeverk har kraven på att askan återförs till naturen slutit kretsloppet.

Bra Miljöval är en del av Naturskyddsföreningens Handla Miljövänligt-arbete. Nätverket Handla Miljövänligt är aktiva medlemmar som bland annat genomför kampanjen Miljövänliga veckan varje år. Tack vare kampanjen blir sortimentet i de flesta livsmedelsbutiker allt mer miljöanpassat. I konsumenternas ögon är märkningen Bra Miljöval en trovärdig signal. För licenstagaren ger märkningen konkurrensfördelar.

I dag finns kriterier för Bra Miljöval för följande varor och tjänster:

- Värmeenergi
- Elenergi
- Godstransporter
- Persontransporter
- Butik
- Papper
- Textil
- Kemiska produkter

Bra Miljöval

Läs mer om Bra Miljöval på www.bramiljoval.se

Kriterierna kan beställas från e-post: gbg@naturskyddsforeningen.se eller laddas ned från www.bramiljoval.se

För ytterligare information kontakta Naturskyddsföreningen, Box 7005, 402 31 Göteborg, tel: 031-711 64 50, fax: 031-711 64 30, e-post: gbg@naturskyddsforeningen.se

Förord

Märkningen Bra Miljöval av kemiska produkter är ett av Naturskyddsföreningens verktyg för att driva på utvecklingen mot ett hållbart samhälle.

Märkningen syftar till att minska användningen av skadliga kemiska ämnen och produkternas miljö- och hälsopåverkan. Vår grundsyn är att alla ingredienser i kemiska produkter märkta med Bra Miljöval skall vara lättnedbrytbara, inte giftiga för vattenlevande organismer eller bioackumulerbara. Fosfor tillåts inte i produkter märkta med Bra Miljöval eftersom den bidrar till övergödning.

Naturskyddsföreningen kräver att det företag som vill använda Bra Miljöval har ett miljöarbete som även inkluderar transporter. Syftet är att minska klimatbelastningen. Märkningen ställer också krav på produkternas förpackningar.

Kriterierna för Kemiska produkter gäller för alla kemiska produkter och gör det möjligt att miljömärka allt ifrån kosmetika till tvättmedel och avfettningsmedel.

Kriterierna för kemiska produkter märkta med Bra Miljöval är fastställda av Naturskyddsföreningens generalsekreterare. Kriterierna gäller från 2006-12-01 tills nästa version träder i kraft, tidigast 2009-11-30. Ett flertal licenstagare, personer och företag har delat med sig av värdefull kunskap och synpunkter och tackas härmed.

Eva Eiderström

Chef för Bra Miljöval

Innehåll

1	Generella krav	6
2	Tensider	8
3	Komplexbildare	9
4	Lösningsmedel	10
5	Konserveringsmedel	12
6	Förtjockningsmedel och lösningsförmedlare	13
7	Blekande ämnen	14
8	Syror	16
9	Färg	17
10	Parfym	17
11	Biologiska ämnen	18
12	Enzymer	19
13	Fyllmedel	20
14	Slipmedel	20
15	Övriga tillsatser	20
16	Vattenhalt	22
17	Dosering	22
18	Dukmaterial	24
19	Förpackning	24
20	Företagskrav	26

©Naturskyddsföreningen 2008

Bearbetning: Lars Reutergårdh, Frida Hök, Sara Örberg Huss, Helena Norin, Mari Ander och Maria Silis
Grafisk form: Mera text & form

Varunummer: 9074

ISBN: 978 91 558 6972 4

För ytterliggare information om märkningen Bra Miljöval och ansökningsförfarandet

besök webbplatsen: www.bramiljoval.se eller kontakta Naturskyddsföreningen,

Box 7005, 402 31 Göteborg, tel: 031-711 64 50, fax: 031-711 64 30, e-post: gbg@naturskyddsforeningen.se

Kriteriernas omfattning

Alla slags kemiska produkter kan märkas med dessa kriterier för Bra Miljöval. Kriterierna ställer krav på samtliga ingående ingredienser. Krav ställs också på licenstagaren och tillverkarens miljöarbete (20.1-20.14).

De generella kraven, krav 1.1-1.15 gäller samtliga ingredienser och den slutgiltiga produkten. För varje ingrediens ställs dessutom ytterligare krav. Vissa ingredienser har egna avsnitt i kriteriedokumentet. Övriga ska uppfylla kraven för övriga tillsatser, krav 15.1-15.9.

För några produktgrupper gäller i vissa fall produktspecifika krav.

Definitioner av produktgrupper:

Tvättmedel: Produkter som används vid hand- och maskintvätt av textil.

Sköljmedel: Produkter som tillsätts textilier för att göra dessa mjukare och för att minska eventuella statiska egenskaper.

Fläckborttagningsmedel: Produkter som tar bort fläckar eller missfärgningar på textilier.

Blekmedel: Produkter som tar bort fläckar eller missfärgningar genom blekning.

Allrengöringsmedel: Produkter som används vid regelbunden rengöring av golv, väggar, inredning, badrum, kök, trapphus med mera.

Toalettrengöringsmedel: Produkter som används vid regelbunden rengöring av toaletter.

Grovrengöringsmedel: Produkter som används vid rengöring av grovt smutsade ytor.

Såpor: Produkter baserade på förtvålad vegetabilisk olja.

Handdiskmedel: Produkter som används vid handdiskning av porslin, glas, köksutrustning med mera.

Maskindiskmedel: Produkter som används vid maskindiskning, för konsumentbruk och för automatisk dosering. Torkmedel som används vid maskindiskning omfattas inte av definitionen utan räknas som en egen produktgrupp.

Tvål: Produkter som används vid hudrengöring i form av fast och flytande tvål, duschkräm, badskum och tvättserverter. Även kombinerade produkter som tvål och schampo i ett.

Schampo: Produkter som används vid hårtvätt. Även kombinerade produkter som tvål och schampo i ett.

Balsam: Produkter som tillsätts vid hårtvätt för att göra håret lättare att kamma ut. Även kombinerade produkter som schampo och balsam i ett.

Bilvårdsprodukter: Produkter som används vid tvättning och skötsel av fordon.

1 Generella krav

- 1.1 Samtliga tillsatta ingredienser ska redovisas i receptet. Detta krav gäller även syntesrester och spårämnen som ingår i en högre halt än 0,01%. I de fall en ingrediens består av en blandning ska samtliga kemiska ämnen i blandningen anges och för respektive ämne uppfylla kraven 1.1-1.15.
- 1.2 Ingående ingredienser får inte innehålla kadmium, bly, kvicksilver, krom, organiskt bunden halogen eller ftalater.
- 1.3 Fosforinnehållande ingredienser får inte avsiktligt tillsättas produkten.
- 1.4 Kväve får ingå i en halt av max 1 vikt % i produkten.
- 1.5 Ingående ingredienser eller deras kända nedbrytningsprodukter får inte vara eller misstänkas vara carcinogena med klassificering:
R45, Kan ge cancer
R49, Kan orsaka cancer vid inandning
R40, Misstänks kunna ge cancer
- 1.6 Ingående ingredienser eller deras kända nedbrytningsprodukter får inte vara eller misstänkas vara mutagena med klassificering:
R46, Kan ge ärftliga genetiska skador
R68, Möjlig risk för bestående hälsoskador
- 1.7 Ingående ingredienser eller deras kända nedbrytningsprodukter får inte vara eller misstänkas vara reproduktionstoxiska med klassificering:
R60, Kan ge nedsatt fortplantningsförmåga
R61, Kan ge fosterskador
R62, Möjlig risk för nedsatt fortplantningsförmåga
R63, Möjlig risk för fosterskador eller
R64, Kan skada spädbarn under amningsperioden
- 1.8 Produkten får inte vara toxisk efter upprepad dosering med klassificering:
R48, Risk för allvarliga hälsoskador vid långvarig exponering
R33, Kan ansamlas i kroppen och ge skador
- 1.9 Produkten får inte vara sensibiliserande med klassificering:
R42, Kan ge allergi vid inandning
R43, Kan ge allergi vid hudkontakt
- 1.10 Produkten får inte vara akuttoxisk med klassificering:
R26, Mycket giftig vid inandning
R27, Mycket giftig vid hudkontakt
R28, Mycket giftig vid förtäring
R23, Giftig vid inandning
R24, Giftig vid hudkontakt
R25, Giftig vid förtäring
R39, Risk för mycket allvarliga bestående hälsoskador

Med ingrediens avses ett rent kemiskt ämne, kemiska föreningar eller en blandning av flera kemiska ämnen eller föreningar.

Med klassificering avses officiell klassificering eller självklassificering enligt EUs klassificeringssystem. Med självklassificering menas att det tillverkande företaget bedömer om ingrediensen ska tilldelas en eller flera riskfraser i enlighet med klassificeringssystemet.

1.11	Produkter som inte doseras automatiskt får inte vara frätande med klassificering:
R35, Starkt frätande	Med produkter som inte doseras automatiskt avses produkter som kommer i kontakt med användaren.
1.12	I de fall information om ämnens giftighet för vattenlevande organismer krävs, ska resultat för fisk, Daphnia och alg bifogas ansökan (undantag för konserveringsmedel där data endast krävs för fisk och Daphnia).

Giftigheten ska i första hand anges med befintliga data enligt OECD 201-203. I andra hand ska in vitro-test, (Q)SAR eller andra alternativa testmetoder som validerats av European Center for Validation of Alternative Methods (ECVAM) eller annat internationellt organ användas. I sista hand kan ingrediensen bedömas genom LC ₅₀ , EC ₅₀ och IC ₅₀ -värden från strukturellt liknande ämnen. | Med befintliga data och befintliga resultat avses tester utförda av det tillverkande företaget, av annat företag, myndighet eller organisation. |
1.13	Kemiska ämnen som inte är officiellt klassificerade ska självklassificeras. I första hand ska befintliga resultat från eventuell klassificering användas. I andra hand ska in vitro-test, (Q)SAR eller andra alternativa testmetoder som validerats av European Center for Validation of Alternative Methods (ECVAM) eller annat internationellt organ användas. I sista hand ska djurförsök utföras.	Med självklassificering menas att det tillverkande företaget bedömer om ingrediensen ska tilldelas en eller flera riskfraser i enlighet med klassificeringssystemet.
1.14	Produkter som omfattas av kosmetikadirektivet (76/768/EEG) och ingredienser som ingår i dessa produkter får ej testas på djur. Kombinationer av ingredienser får inte heller testas på djur.	
1.15	Direktivet om god laboratoriesed (87/18/EEC) ska tillämpas vid all testning av kemiska ämnen.	

Motivering till kraven

[1.1] Alla kemiska ämnen som tillsatts en produkt måste klara uppsatta krav för att skydda miljön och människors hälsa. Även ämnen i mycket låga halter kan ha oönskade effekter.

[1.2] Tungmetaller och halogenerade organiska ämnen har många oönskade och allvarliga miljö- och hälsoeffekter.

[1.3] Fosfater bidrar till övergödning.

[1.4] Kväve bidrar till övergödning.

[1.5-1.7] Cancer, genetiska skador och skador på fortplantningssystemet är allvarliga hälsoeffekter. Eftersom inga säkra halter kan fastställas gäller kravet oavsett halt i produkten.

[1.8-1.10] Produkterna ska vara säkra att använda och får inte medföra hälsorisker för användaren.

[1.11] För produkter som doseras automatiskt bedöms risken att användaren ska drabbas av frätskador som låg.

[1.12-1.14] Kemiska ämnen och produkter som släpps ut ska vara tillräckligt testade för att undvika skador i miljön. Samtidigt ska så få försöksdjur som möjligt användas. QSAR (Quantitative structure-activity relationship) är en statistisk modell där samband mellan kemiska egenskaper och biologisk aktivitet analyseras i syfte att förutsäga effekter av otestade ämnen.

[1.15] För att garantera kvaliteten på testresultaten måste eventuella nya tester överensstämma med god laboratoriesed.

2 Tensider

- 2.1 Tensiden ska vara lättnedbrytbar enligt OECD 301 eller motsvarande test.
- 2.2 Tensiden ska vara anaerobt nedbrytbar till 60% enligt ISO 11734 eller motsvarande test.
- 2.3 Tensiden ska ha en mycket låg resthalt av organiska halogenföreningar, mindre än 100 mg/kg TOX.
- 2.4 Tensiden ska inte vara mycket giftig för vattenlevande organismer (LC_{50} , EC_{50} och $IC_{50} > 1$ mg/L). Tensiden får inte vara klassificerad med R50, Mycket giftigt för vattenlevande organismer.
- 2.5 När palmolja används som råvara vid tensidtillverkningen ska tensidtillverkaren eller dennes leverantör av palmolja vara medlem i Roundtable on Sustainable Palm Oil, RSPO eller kunna visa att den palmolja som används vid produktionen av tensiden kommer från en odling som certifierats enligt RSPOs regler för hållbar odling.
- 2.6 Tensiden får inte vara toxisk efter upprepad dosering med klassificering:
R48, Risk för allvarliga hälsoskador vid långvarig exponering
R33, Kan ansamlas i kroppen och ge skador
- 2.7 Tensiden får inte vara sensibiliserande med klassificering:
R42, Kan ge allergi vid inandning
R43, Kan ge allergi vid hudkontakt
eller uppvisa data som tyder på sensibilisering
- 2.8 Tensiden får inte vara akuttoxisk med klassificering:
R26, Mycket giftig vid inandning
R27, Mycket giftig vid hudkontakt
R28, Mycket giftig vid förtäring
R23, Giftig vid inandning
R24, Giftig vid hudkontakt
R25, Giftig vid förtäring
R39, Risk för mycket allvarliga bestående hälsoskador

Med palmolja avses olja som utvunnits ur oljepalmens frukter.

Produktspecifika krav

Såpa

- 2.9 Endast tensider av förtvålade vegetabiliska fettsyror får ingå. De ska uppfylla krav 2.1-2.8.

Motivering till kraven

[2.1] Om ett kemiskt ämne lätt bryts ner minskar risken att ämnet orsakar miljöproblem. Kemiska ämnen som bryts ner långsamt ansamlas i miljön och kan utgöra en risk i framtiden. Dessa ämnen riskerar också att spridas långa vägar.

[2.2] Att det kemiska ämnet bryts ner i syrefri miljö är en viktig egenskap för ämnen som ansamlas i reningsverkens slam eller sediment eftersom det annars finns risk för att dessa ämnen orsakar problem i framtiden.

[2.3] Halogenerade organiska ämnen har många oönskade allvarliga miljö- och hälso effekter.

[2.4] Om det kemiska ämnet är mycket giftigt för vattenlevande organismer påverkas vattnekosystemet negativt. Detta innebär att näringsvävar förstörs.

[2.5] Expansion av palmolja-plantage medför att världen för alltid förlorar såväl biologisk som kulturell mångfald. Kriterierna inom den partsammansatta organisationen Round Table on Sustainable Palm Oil säkrar att palmolja-produktionen är miljömässigt acceptabel, har positiva sociala effekter och är ekonomiskt försvarbar.

[2.6-2.8] Produkterna ska vara säkra att använda och får inte medföra hälsorisker för användaren.

[2.9] För att inte vilseleda konsumenten ska såpor innehålla de ingredienser som de traditionellt har gjort.

3 Komplexbildare

- 3.1 Den organiska komplexbildaren ska vara lättnedbrytbar enligt OECD 301 eller motsvarande test.
- 3.2 Komplexbildaren får inte vara mycket giftig för vattenlevande organismer (LC_{50} , EC_{50} och $IC_{50} > 1 \text{ mg/L}$).
- 3.3 Komplexbildaren får inte vara toxisk efter upprepad dosering med klassificering:
R48, Risk för allvarliga hälsoskador vid långvarig exponering
R33, Kan ansamlas i kroppen och ge skador
- 3.4 Komplexbildaren får inte vara sensibiliserande med klassificering:
R42, Kan ge allergi vid inandning
R43, Kan ge allergi vid hudkontakt
eller uppvisa data som tyder på sensibilisering
- 3.5 Komplexbildaren får inte vara akuttoxisk med klassificering:
R26, Mycket giftig vid inandning
R27, Mycket giftig vid hudkontakt
R28, Mycket giftig vid förtäring
R23, Giftig vid inandning
R24, Giftig vid hudkontakt
R25, Giftig vid förtäring
R39, Risk för mycket allvarliga bestående hälsoskador

Produktspecifika krav

Tvättmedel och maskindiskmedel

- 3.6 Produkten får innehålla högst 2,0 vikt % komplexbildare som inte klarar krav 3.1 men är potentiellt nedbrytbara enligt OECD 302.

Allrengöringsmedel och toalettreningsmedel

- 3.7 Komplexbildaren får inte vara giftig för vattenlevande organismer (LC_{50} , EC_{50} och $IC_{50} > 10$ mg/L).

Såpa

- 3.8 Komplexbildare tillåts ej.

Fast tvål

- 3.9 Högst 0,05 vikt % komplexbildare som inte klarar krav 3.1-3.2 är tillåtna.

Motivering till kraven

[3.1] Om ett kemiskt ämne lätt bryts ner minskar risken att ämnet orsakar miljöproblem. Ämnen som bryts ner långsamt ansamlas i miljön och kan utgöra en risk i framtiden. Dessa ämnen riskerar också att spridas långa vägar.

[3.2] Om det kemiska ämnet är mycket giftigt för vattenlevande organismer påverkas vatten-ekosystemet negativt. Detta innebär att näringsvävar förstörs.

[3.3-3.5] Produkterna ska vara säkra att använda och får inte medföra hälsorisker för användaren.

[3.6] Komplexbildare minskar behovet av tensider. För att milda komplexbildare ska fungera optimalt kombineras de ofta med en låg halt komplexbildare med dålig nedbrytbarhet.

[3.7-3-8] Behovet av komplexbildare är mindre i allrengöringsmedel, toalettreningsmedel och såpa.

[3.9] Fast tvål har många fördelar ur miljösynvinkel. Starka komplexbildare tillsätts tvålmassan för att förhindra missfärgning.

4 Lösningsmedel

- 4.1 Lösningsmedlet ska vara lättnedbrytbar enligt OECD 301 eller motsvarande test.
- 4.2 Lösningsmedlet får inte vara giftigt för vattenlevande organismer (LC_{50} , EC_{50} och $IC_{50} > 10$ mg/L).
- 4.3 Lösningsmedlets biokoncentrationsfaktor (BCF) ska vara mindre än 100 enligt OECD 305. Om uppgift för BCF saknas gäller att $\log K_{ow} \leq 3$ enligt OECD 107 eller 117.

Undantag kan medges om något av följande krav är uppfyllda:

- a) lösningsmedlet får inte vara skadligt för vattenlevande organismer (LC_{50} , EC_{50} och $IC_{50} > 100$ mg/L).
- b) det kan visas att lösningsmedlet mycket snabbt bryts ned till kemiska ämnen vars BCF eller $\log K_{ow}$ uppfyller kraven.

- 4.4 Lösningsmedlet får inte vara toxiskt efter upprepad dosering med klassificering:
R48, Risk för allvarliga hälsoskador vid långvarig exponering
R33, Kan ansamlas i kroppen och ge skador
- 4.5 Lösningsmedlet får inte vara sensibiliserande med klassificering:
R42, Kan ge allergi vid inandning
R43, Kan ge allergi vid hudkontakt
eller uppvisa data som tyder på sensibilisering
- 4.6 Lösningsmedlet får inte vara akuttoxiskt med klassificering:
R26, Mycket giftigt vid inandning
R27, Mycket giftigt vid hudkontakt
R28, Mycket giftigt vid förtäring
R23, Giftigt vid inandning
R24, Giftigt vid hudkontakt
R25, Giftigt vid förtäring
R39, Risk för mycket allvarliga bestående hälsoskador

Produktspecifika krav

**Tvättmedel, fläckborttagningsmedel, blekmedel, handdiskmedel, maskindiskmedel för hushållsbruk, allrengöringsmedel, toalettren-
göringsmedel, såpa, tvål, schampo och balsam.**

- 4.7 Det ingående lösningsmedlet får inte vara skadligt för vattenlevande organismer (LC_{50} , EC_{50} och $IC_{50} > 100$ mg/L).

Motivering till kraven

[4.1] Om ett kemiskt ämne lätt bryts ner minskar risken att ämnet orsakar miljöproblem. Ämnen som bryts ner långsamt ansamlas i miljön och kan utgöra en risk i framtiden. Dessa ämnen riskerar också att spridas långa vägar.

[4.2] Om det kemiska ämnet är mycket giftigt för vattenlevande organismer påverkas vattenkosystemet negativt. Detta innebär att näringsvävar förstörs.

[4.3] Kemiska ämnen som biokoncentreras i miljön har negativa effekter på djur och växter och lagras i näringsvävarna.

[4.4-4.6] Produkterna ska vara säkra att använda och får inte medföra hälsorisker för användaren.

[4.7] Behovet av giftiga lösningsmedel är mindre i dessa produkter.

5 Konserveringsmedel

- 5.1 Konserveringsmedlet får endast tillsättas för att konservera produkten under lagringstiden.
- 5.2 Konserveringsmedlet ska vara lättnedbrytbart enligt OECD 301 eller motsvarande test.
- 5.3 Konserveringsmedlet får inte vara mycket giftigt för vattenlevande organismer (LC_{50} och $EC_{50} > 1$ mg/L).
- 5.4 Konserveringsmedlets biokoncentrationsfaktor (BCF) ska vara mindre än 100 enligt OECD 305. Om uppgift för BCF saknas gäller att $\log K_{OW} \leq 3$ enligt OECD 107 eller 117.
- Undantag kan medges om något av följande krav är uppfyllda:
- a) konserveringsmedlet får inte vara skadligt för vattenlevande organismer (LC_{50} och $EC_{50} > 100$ mg/L).
- b) det kan visas att konserveringsmedlet mycket snabbt bryts ned till kemiska ämnen vars BCF eller $\log K_{OW}$ uppfyller kraven.
- 5.5 Konserveringsmedlet måste vara tillåtet enligt kosmetikadirektivet (76/768/EEG). Halten av konserveringsmedel får inte överskrida de koncentrationsbegränsningar som anges i kosmetikadirektivet för produkter som lämnas kvar. Enskilda konserveringsmedel får dock inte ingå i en högre halt än 0,50 vikt %.
- 5.6 Konserveringsmedlet får inte vara toxiskt efter upprepad dosering med klassificering:
R48, Risk för allvarliga hälsoskador vid långvarig exponering
R33, Kan ansamlas i kroppen och ge skador
- 5.7 Konserveringsmedlet får inte vara sensibiliserande med klassificering:
R42, Kan ge allergi vid inandning
R43, Kan ge allergi vid hudkontakt
eller uppvisa data som tyder på sensibilisering
- 5.8 Konserveringsmedlet får inte vara akuttoxiskt med klassificering:
R26, Mycket giftigt vid inandning
R27, Mycket giftigt vid hudkontakt
R28, Mycket giftigt vid förtäring
R23, Giftigt vid inandning
R24, Giftigt vid hudkontakt
R25, Giftigt vid förtäring
R39, Risk för mycket allvarliga bestående hälsoskador

Motivering till kraven

[5.1] I vissa fall används konserveringsmedel i högre halter med andra syften än för att konservera produkten. För att minimera riskerna med konserveringsmedel tillåts inte sådan användning.

[5.2] Om ett kemiskt ämne lätt bryts ner minskar risken att ämnet orsakar miljöproblem. Ämnen som bryts ner långsamt ansamlas i miljön och kan utgöra en risk i framtiden. Dessa ämnen riskerar också att spridas långa vägar.

[5.3] Om det kemiska ämnet är mycket giftigt för vattenlevande organismer påverkas vattenekosystemet negativt. Detta innebär att näringsvävar förstörs.

[5.4] Kemiska ämnen som biokoncentreras i miljön har negativa effekter på djur och växter och lagras i näringsvävarna.

[5.5] Konserveringsmedel som används i kosmetiska produkter har genomgått en bedömning i enlighet med kosmetikadirektivet 76/768/EEG som tar hänsyn till dess sensibiliserande effekt.

[5.6-5.8] Produkterna ska vara säkra att använda och får inte medföra hälsorisker för användaren.

6 Förtjockningsmedel och lösningsförmidlare

- 6.1 Förtjockningsmedlet/lösningsförmidlaren ska vara lättnedbrytbara enligt OECD 301 eller motsvarande test.
- 6.2 Förtjockningsmedlet/lösningsförmidlaren får inte vara giftig för vattenlevande organismer (LC_{50} , EC_{50} och $IC_{50} > 10$ mg/L).
- 6.3 Förtjockningsmedlets/lösningsförmidlarens biokoncentrationsfaktor (BCF) ska vara mindre än 100 enligt OECD 305. Om uppgift för BCF saknas gäller att $\log K_{ow} \leq 3$ enligt OECD 107 eller 117.
- Undantag kan medges om något av följande krav är uppfyllda:
- a) förtjockningsmedlet/lösningsförmidlaren får inte vara skadlig för vattenlevande organismer (LC_{50} , EC_{50} och $IC_{50} > 100$ mg/L).
 - b) det kan visas att förtjockningsmedlet/lösningsförmidlaren mycket snabbt bryts ned till kemiska ämnen vars BCF eller $\log K_{ow}$ uppfyller kraven.
- 6.4 Förtjockningsmedlet/lösningsförmidlaren får inte vara toxisk efter upprepad dosering med följande klassificering:
R48, Risk för allvarliga hälsoskador vid långvarig exponering
R33, Kan ansamlas i kroppen och ge skador
- 6.5 Förtjockningsmedlet/lösningsförmidlaren får inte vara sensibiliserande med klassificering:
R42, Kan ge allergi vid inandning
R43, Kan ge allergi vid hudkontakt
eller uppvisa data som tyder på sensibilisering
- 6.6 Förtjockningsmedlet/lösningsförmidlaren får inte vara akuttoxisk med klassificering:
R26, Mycket giftig vid inandning
R27, Mycket giftig vid hudkontakt
R28, Mycket giftig vid förtäring
R23, Giftig vid inandning
R24, Giftig vid hudkontakt
R25, Giftig vid förtäring
R39, Risk för mycket allvarliga bestående hälsoskador

Med lösningsförmidlare avses ämnen som förhindrar att någon ingrediens fälls ut vid exempelvis kyla eller långtidslagring.

Produktspecifika krav

Såpa

- 6.7 Lösningförmidlare är inte tillåtna.

Toalettreningsmedel, tvål, schampo och balsam

- 6.8 Förtjockningsmedel som inte uppfyller krav 6.1 men är fullständigt nedbrytbara enligt OECD 302 får ingå med högst 0,5 vikt %.

Motivering till kraven

[6.1] Om ett kemiskt ämne lätt bryts ner minskar risken att ämnet orsakar miljöproblem.

Ämnen som bryts ner långsamt ansamlas i miljön och kan utgöra en risk i framtiden. Dessa ämnen riskerar också att spridas långa vägar.

[6.2] Om det kemiska ämnet är mycket giftigt för vattenlevande organismer påverkas vatten-ekosystemet negativt. Detta innebär att näringsvävar förstörs.

[6.3] Kemiska ämnen som biokoncentreras i miljön har negativa effekter på djur och växter och lagras i näringsvävarna.

[6.4–6.6] Produkterna ska vara säkra att använda och får inte medföra hälsorisker för användaren.

[6.7] Såpor baseras traditionellt på förtvålade fettsyror, och innehåller normalt inte lösningförmidlare.

[6.8] För att undvika överdosering av produkter med hög vattenhalt tillåts en mindre mängd förtjockningsmedel som inte klarar krav 6.1

7 Blekande ämnen

- 7.1 Det blekande ämnet ska vara lättnedbrytbart enligt OECD 301 eller motsvarande test.
- 7.2 Det blekande ämnet får inte vara mycket giftiga för vattenlevande organismer (LC_{50} , EC_{50} och $IC_{50} > 1$ mg/L).
- 7.3 Det blekande ämnets biokoncentrationsfaktor (BCF) ska vara mindre än 100 enligt OECD 305. Om uppgift för BCF saknas gäller att $\log K_{ow} \leq 3$ enligt OECD 107 eller 117.
- Undantag kan medges om något av följande krav är uppfyllda:
- a) det blekande ämnet får inte vara skadligt för vattenlevande organismer (LC_{50} , EC_{50} och $IC_{50} > 100$ mg/L).
- b) det kan visas att det blekande ämnet mycket snabbt bryts ned till kemiska ämnen vars BCF eller $\log K_{ow}$ uppfyller kraven.
- 7.4 Max 0,1 vikt % komplexbildare som inte klarar krav 7.1-7.3 får ingå i produkten för att stabilisera väteperoxid och perkarbonat.
- 7.5 Det blekande ämnet får inte vara toxiskt efter upprepad dosering med

klassificering:

R48, Risk för allvarliga hälsoskador vid långvarig exponering

R33, Kan ansamlas i kroppen och ge skador

7.6 Det blekande ämnet får inte vara sensibiliserande med klassificering:

R42, Kan ge allergi vid inandning

R43, Kan ge allergi vid hudkontakt

eller uppvisa data som tyder på sensibilisering

7.7 Det blekande ämnet får inte vara akuttoxiskt med klassificering:

R26, Mycket giftigt vid inandning

R27, Mycket giftigt vid hudkontakt

R28, Mycket giftigt vid förtäring

R23, Giftigt vid inandning

R24, Giftigt vid hudkontakt

R25, Giftigt vid förtäring

R39, Risk för mycket allvarliga bestående hälsoskador

Produktspecifika krav

Flytande tvättmedel

7.8 Max 0,2 vikt % komplexbildare som inte klarar krav 7.1-7.3 får ingå för att stabilisera väteperoxid och perkarbonat.

Motivering till kraven

[7.1] Om ett kemiskt ämne lätt bryts ner minskar risken att ämnet orsakar miljöproblem.

Ämnen som bryts ner långsamt ansamlas i miljön och kan utgöra en risk i framtiden.

Dessa ämnen riskerar också att spridas långa vägar.

[7.2] Om det kemiska ämnet är mycket giftigt för vattenlevande organismer påverkas vatten-ekosystemet negativt. Detta innebär att näringsvävar förstörs.

[7.3] Kemiska ämnen som biokoncentreras i miljön har negativa effekter på djur och växter och lagras i näringsvävarna.

[7.4] Syrebaserade blekmedel förlorar snabbt sin verkan om de kommer i kontakt med metaller. Små mängder starka komplexbildare behövs därför för att binda metallerna.

[7.5-7.7] Produkterna ska vara säkra att använda och får inte medföra hälsorisker för användaren.

[7.8] Syrebaserade blekmedel förlorar snabbt sin verkan om de kommer i kontakt med metaller. Små mängder starka komplexbildare behövs därför för att binda metallerna.

8 Syror

8.1 Syran ska vara lättnedbrytbar enligt OECD 301 eller motsvarande test.

8.2 Syran får inte vara giftig för vattenlevande organismer (LC_{50} , EC_{50} och $IC_{50} > 10$ mg/L).

8.3 Syrans biokoncentrationsfaktor (BCF) ska vara mindre än 100 enligt OECD 305. Om uppgift för BCF saknas gäller att $\log K_{ow} \leq 3$ enligt OECD 107 eller 117.

Undantag kan medges om något av följande krav är uppfyllda:

a) syran får inte vara skadlig för vattenlevande organismer (LC_{50} , EC_{50} och $IC_{50} > 100$ mg/L).

b) det kan visas att syran mycket snabbt bryts ned till kemiska ämnen vars BCF eller $\log K_{ow}$ uppfyller kraven.

8.4 Syran får inte vara toxisk efter upprepad dosering med klassificering:
R48, Risk för allvarliga hälsoskador vid långvarig exponering
R33, Kan ansamlas i kroppen och ge skador

8.5 Syran får inte vara sensibiliserande med klassificering:
R42, Kan ge allergi vid inandning
R43, Kan ge allergi vid hudkontakt
eller uppvisa data som tyder på sensibilisering

8.6 Syran får inte vara akuttoxisk med klassificering:
R26, Mycket giftig vid inandning
R27, Mycket giftig vid hudkontakt
R28, Mycket giftig vid förtäring
R23, Giftig vid inandning
R24, Giftig vid hudkontakt
R25, Giftig vid förtäring
R39, Risk för mycket allvarliga bestående hälsoskador

Motivering till kraven

[8.1] Om ett kemiskt ämne lätt bryts ner minskar risken att ämnet orsakar miljöproblem. Ämnen som bryts ner långsamt ansamlas i miljön och kan utgöra en risk i framtiden. Dessa ämnen riskerar också att spridas långa vägar.

[8.2] Om det kemiska ämnet är mycket giftigt för vattenlevande organismer påverkas vatten-ekosystemet negativt. Detta innebär att näringsvävar förstörs.

[8.3] Kemiska ämnen som biokoncentreras i miljön har negativa effekter på djur och växter och lagras i näringsvävarna.

[8.4-8.6] Produkterna ska vara säkra att använda och får inte medföra hälsorisker för användaren.

9 Färg

- 9.1 Färgen ska vara godkänd som livsmedelsfärg enligt Statens livsmedelsverks författningssamling (SLVFS) 1999:22 alternativt vara lättnedbrytbar enligt OECD 301 och klara krav 15.5-15.7 under Övriga tillsatser.
- 9.2 Godkända livsmedelsfärger enligt Statens livsmedelsverks författningssamling (SLVFS) 1999:22 får ej vara klassificerade med R43, Kan ge allergi vid hudkontakt.

Produktspecifika krav

Tvättmedel, fläckborttagningsmedel, blekmedel, maskindiskmedel samt produkter som marknadsförs till barn under tre år

- 9.3 Färg får inte ingå.

Motivering till kraven

[9.1] De flesta färgämnen är svåra att bryta ner och många färgämnen har negativa hälsoeffekter. Livsmedelsfärger är godkända av livsmedelsverket.

[9.2] Många färgämnen kan orsaka allergiska reaktioner. För att minska allergirisken förbjuds ämnen som är klassificerade med R43.

[9.3] För att undvika allergier tillåts inte dessa ämnen i produkter för särskilt känsliga individer eller användningsområden.

10 Parfym

- 10.1 Innehållsdeklaration av ingredienser som ingår i parfymen i 1,0 vikt % eller mer måste bifogas ansökan. Halter behöver endast anges för doftämnen som är klassificerade med R43, Kan ge allergi vid hudkontakt, och doftämnen som listas i EU direktiv 2003/15/EG om ändring i bilaga III, del 1 av kosmetikadirektivet 76/768/EEG.
- 10.2 De kemiska ämnen i parfymen som inte är doftämnen ska klara kraven som anges i dessa kriterier för den funktion ämnet har.
- 10.3 Enskilda doftämnen som är klassificerade med R43, Kan ge allergi vid hudkontakt eller doftämnen som listas i EU direktiv 2003/15/EG om ändring i bilaga III, del 1 av kosmetikadirektivet 76/768/EEG får ingå med högst 0,010 vikt % i produkter som sköljs bort efter användning och högst med 0,0010 vikt % i produkter som lämnas kvar. Halten ska räknas samman med eventuellt tillskott från Biologiska ämnen, krav 11.1

Med doftämne avses ett kemiskt ämne i parfymen som har tillsatts för dess doftegenskaper.

- 10.4 Produkten får sammanlagt innehålla högst 0,10 vikt % doftämnen som definierats i krav 10.3. Halten ska räknas samman med eventuellt tillskott från Biologiska ämnen, krav 11.2.
- 10.5 Parfymen ska användas i enlighet med de rekommendationer som utarbetats av International Fragrance Association, IFRA.
- 10.6 Nitromyskföreningar och polycykliska myskföreningar får inte ingå i parfymen.

Produktspecifika krav

Handdiskmedel, tvättmedel, tvål, schampo, allrengöringsmedel, toalettreningsmedel, grovrengöringsmedel, såpa, sköljmedel och bilvårdsprodukter

- 10.7 Högst 0,5 vikt % parfym får ingå i i produkten. Halten gäller även koncentrerade produkter som späds ut innan användning.

Maskindiskmedel, fläckborttagningsmedel, blekmedel, intimhygienprodukter samt produkter som marknadsförs till barn under tre år

- 10.8 Parfym tillåts inte.

Motivering till kraven

[10.1-10.2] Alla kemiska ämnen som tillsatts en produkt måste klara uppsatta krav för att skydda miljön och människors hälsa. Även ämnen i mycket låga halter kan ha oönskade effekter.

[10.3-10.4] EU direktiv 2003/15/EG anger de vanligaste allergiframkallande doftämnena. För att minska allergirisken begränsas halten av dessa ämnen och ämnen som är klassificerade med R43, Kan ge allergi vid hudkontakt.

[10.5] International Fragrance Association, IFRA, är en medlemsorganisation för branschorganisationer inom parfymindustrin. IFRA rekommenderar parfymämnen och i vilka koncentrationer de kan användas.

[10.6] Nitromyskföreningar och polycykliska myskföreningar kan medföra hälsorisker, de har dålig nedbrytbarhet och bioackumuleras lätt.

[10.7] För att undvika allergier begränsas mängden parfym. Kraven har satts i nivå med den lägsta parfymhalten i vanligt förekommande produkter på marknaden.

[10.8] För att undvika allergier tillåts inte dessa ämnen i produkter för särskilt känsliga individer eller användningsområden.

11 Biologiska ämnen

- 11.1 Enskilda biologiska ämnen som är klassificerade med R43, Kan ge allergi vid hudkontakt eller biologiska ämnen som listas i EUs direktiv 2003/15/EG om ändring i bilaga III, del 1 av kosmetikadirektivet 76/768/EEG får ingå i högst 0,010 vikt % i produkter som sköljs bort efter användning och högst 0,0010 vikt % i produkter som lämnas kvar. Halten ska räknas samman med eventuellt tillskott från Parfym, krav 10.3.

Med biologiska ämnen avses ämnen som är utvunna med eller utan lösningsmedel ur biologiskt material, eventuellt renade, men inte vidare modifierade. De kan vara vegetabiliska eller animaliska.

- 11.2 Produkten får sammanlagt innehålla högst 0,10 vikt % biologiska ämnen som definierats i krav 11.1. Halten ska räknas samman med eventuellt tillskott från Parfymer, krav 10.4.
- 11.3 Det biologiska ämnet ska vara extraherat med vatten eller lösningsmedel som klarar kraven för lösningsmedel krav 4.1-4.6.

Produktspecifika krav rubrik

Intimhygienprodukter och produkter som marknadsförs till barn under tre år

- 11.4 Biologiska ämnen får inte vara toxiska efter upprepad dosering med klassificering:
R48, Risk för allvarliga hälsoskador vid långvarig exponering
R33, Kan ansamlas i kroppen och ge skador
- 11.5 Biologiska ämnen får inte vara sensibiliserande med klassificering:
R42, Kan ge allergi vid inandning
R43, Kan ge allergi vid hudkontakt
uppvisa data som tyder på sensibilisering

Motivering till kraven

[11.1-11.2] EU direktiv 2003/15/EG anger de vanligaste allergiframkallande doftämnen. Många av dessa doftämnen ingår naturligt i biologiska ämnen. För att minska allergirisken begränsas halten av dessa ämnen och ämnen som är klassificerade med R43, Kan ge allergi vid hudkontakt.

[11.3] Det finns risk för att rester av extraktionsmedlet blir kvar i det biologiska ämnet.

[11.4-11.5] För att undvika allergier tillåts inte dessa ämnen i produkter för särskilt känsliga individer eller användningsområden.

12 Enzymer

- 12.1 Enzymer godkänns i produkter märkta med Bra Miljöval.

Motivering till kraven

[12.1] Enzymer i tvättmedel tar bort besvärliga fläckar. De är lättnedbrytbara och minskar behovet av blekande ämnen och tensider.

13 Fyllmedel

- 13.1 Fyllmedel ska klara kraven för Övriga tillsatser, krav 15.1-15.7.
- 13.2 Högst 5,0 vikt % fyllmedel får ingå.

Med fyllmedel avses ett kemiskt ämne som används för att motverka klumpbildning i pulverprodukter och för att öka produktvolymen.

Produktspecifika krav

Tvättmedel

- 13.3 Högst 0,5 vikt % fyllmedel får ingå.

Motivering till kraven

[13.1-13.3] Höga halter fyllmedel ökar behovet av transporter och förpackningar.

14 Slipmedel

- 14.1 Slipmedel får endast ingå i produkter där slipegenskapen är väsentlig för produktens funktion.
- 14.2 Endast krita, lera, stålull, hårt organiskt material och kemiska ämnen som klarar kraven för Övriga tillsatser, krav 15.1-15.7, får ingå som slipmedel. I de fall hårt organiskt material ingår ska materialet uppfylla krav 11.1-11.5

Med hårt organiskt material avses förnybart organiskt material med hård konsistens, till exempel malda valnötsskal eller aprikoskärnor.

Motivering till kraven

[14.1] Slipmedel kan skada material om de används i produkter som inte förväntas vara slipande.

[14.2] Krita och lera är vanligt förekommande i naturen. Stålull tillåts eftersom det kan avskiljas från produkten och därmed inte hamnar i avloppet.

15 Övriga tillsatser

- 15.1 Organiska ingredienser ska vara lättnedbrytbara enligt OECD 301 eller motsvarande test. Ingredienser som endast är fullständigt nedbrytbara enligt OECD 302 får högst ingå med sammanlagt 2 vikt % i produkten, inklusive eventuell mängd från krav 6.8 och 15.8.

- 15.2 Organiska ingredienser ska vara anaerobt nedbrytbara till 60% enligt ISO 11734 eller motsvarande test. Analogiresonemang kan accepteras om testresultat saknas. Undantagna är kemiska ämnen som inte riskerar att ansamlas i anaeroba miljöer där adsorption är mindre än 25 % och desorption är större än 75 %.
- 15.3 Ingrediensen får inte vara mycket giftig för vattenlevande organismer (LC_{50} , EC_{50} och $IC_{50} > 1$ mg/L). Ingrediensen får inte vara klassificerad med R50, Mycket giftig för vattenlevande organismer.
- 15.4 Ingrediensens biokoncentrationsfaktor (BCF) ska vara mindre än 100 enligt OECD 305. Om uppgift för BCF saknas gäller att $\log K_{ow} \leq 3$ enligt OECD 107 eller 117.
- Undantag kan medges om något av följande krav är uppfyllda:
- a) ingrediensen får inte vara skadlig för vattenlevande organismer (LC_{50} , EC_{50} och $IC_{50} > 100$ mg/L).
- b) det kan visas att ingrediensen mycket snabbt bryts ned till kemiska ämnen vars BCF eller $\log K_{ow}$ uppfyller kraven.
- 15.5 Ingrediensen får inte vara toxisk efter upprepad dosering med klassificering: R48, Risk för allvarliga hälsoskador vid långvarig exponering
R33, Kan ansamlas i kroppen och ge skador
- 15.6 Ingrediensen får inte vara sensibiliserande med klassificering: R42, Kan ge allergi vid inandning
R43, Kan ge allergi vid hudkontakt
eller uppvisa data som tyder på sensibilisering
- 15.7 Ingrediensen får inte vara akuttoxisk med klassificering: R26, Mycket giftig vid inandning
R27, Mycket giftig vid hudkontakt
R28, Mycket giftig vid förtäring
R23, Giftig vid inandning
R24, Giftig vid hudkontakt
R25, Giftig vid förtäring
R39, Risk för mycket allvarliga bestående hälsoskador

Produktspecifika krav

Tvättmedel och maskindiskmedel för automatisk dosering

- 15.8 Ingredienser som inte är fullständigt nedbrytbara enligt OECD 302 får ingå med sammanlagt 2 vikt %.

Flytande tvättmedel

- 15.9 Ingredienser som kan brytas ner till ämnen som är klassificerade med R40 får ingå som stabilisator för enzym i en halt av högst 0,012 %.

Motivering till kraven

[15.1] Om ett kemiskt ämne lätt bryts ner minskar risken att ämnet orsakar miljöproblem. Ämnen som bryts ner långsamt ansamlas i miljön och kan utgöra en risk i framtiden. Dessa ämnen riskerar också att spridas långa vägar.

[15.2] Att det kemiska ämnet bryts ner i syrefri miljö är en viktig egenskap för ämnen som ansamlas i reningsverkens slam eller sediment eftersom det annars finns risk att dessa ämnen orsakar problem i framtiden.

[15.3] Om det kemiska ämnet är mycket giftigt för vattenlevande organismer påverkas vatten-ekosystemet negativt. Detta innebär att näringsvävar förstörs.

[15.4] Kemiska ämnen som biokoncentreras i miljön har negativa effekter på djur och växter och lagras i näringsvävarna.

[15.5-15.7] Produkterna ska vara säkra att använda och får inte medföra hälsorisker för användaren.

[15.8] Det finns ämnen som inte är lättnedbrytbara men som gör tvättmedel mer effektivt. Naturskyddsföreningen gör värderingen att nyttan av dessa ämnen i låg halt är bra, sett ur ett totalt miljöperspektiv.

[15.9] Enzymer är effektiva ämnen vid behandling av fläckar. Enzymerna behöver dock stabiliseras i flytande produkter för att inte brytas ner.

16 Vattenhalt

Med vattenhalt avses produktens totala innehåll av vatten inklusive vatteninnehållet i tillsatta ingredienser.

Produktspecifika krav

Handdiskmedel, allrengöringsmedel, grovrengöringsmedel och flytande tvättmedel

- 16.1 Högst 75 vikt % vatten får ingå.
- 16.2 För produkter som säljs i sprayförpackningar ställs inga krav på vattenhalt.

Såpa, fläckborttagningsmedel och blekmedel

- 16.3 Högst 81 vikt % vatten får ingå.
- 16.4 För produkter som säljs i sprayförpackningar ställs inga krav på vattenhalt.

Sköljmedel

- 16.5 Högst 85 vikt % vatten får ingå.

Motivering till kraven

[16.1-16.5] Koncentrerade produkter minskar behovet av förpackningsmaterial, transporter och konserveringsmedel. Kraven har satts i nivå med den lägsta vattenhalten i de mest koncentrerade produkterna på marknaden.

17 Dosering

- 17.1 Rekommenderad dosering ska finnas på förpackningen. Produkter för storförbrukare kan ha doseringsanvisningen i produktblad eller liknande.

- 17.2 Dosering för konsumentprodukter ska anges i liter, deciliter, milliliter eller andra måttenheter. I de fall dosering inte kan anges i måttenheter ska frasen ”tänk på att inte överdosera” eller liknande anges på förpackningen.

Produktspecifika krav

Pulvertvättmedel

- 17.3 Produkten ska ge bra tvättresultat med högst 40 g dosering för mjukt vatten (0-6 °dH) i en maskin för 4-5 kg tvätt.
- 17.4 Densiteten ska vara minst 67 g/dL.
- 17.5 Rekommenderad dosering för olika vattenhårdhet ska anges tydligt på förpackningen. Information om vilka orter som har mjukt respektive hårt vatten ska anges i en text eller visas på en karta. Exempel: ”Uppsala, Skåne och Gotland är exempel på platser med hårt vatten” eller ”I Sverige har 80% av befolkningen mjukt vatten”.
- 17.6 Råd om ökad dosering ska anges som avvikelse mot normal dosering.

Flytande tvättmedel

- 17.7 Produkten ska ge bra tvättresultat med högst 50 mL dosering som innehåller högst 35 g tvättaktiva ämnen per tvätt för mjukt vatten (0-6 °dH) i en maskin för 4-5 kg tvätt.
- 17.8 Rekommenderad dosering för olika vattenhårdhet ska anges tydligt på förpackningen. Information om vilka orter i landet som har mjukt respektive hårt vatten ska anges i en text eller visas på en karta. Exempel: ”Uppsala, Skåne och Gotland är exempel på platser med hårt vatten” eller ”I Sverige har 80% av befolkningen mjukt vatten”.
- 17.9 Råd om ökad dosering ska anges som avvikelse mot normal dosering.

Fläckborttagningsmedel och blekmedel

- 17.10 Produkten ska ge bra resultat med högst 40 mL dosering för mjukt vatten (0-6 °dH) i en maskin för 4-5 kg tvätt.
- 17.11 Råd om ökad dosering ska anges som avvikelse mot normal dosering.

Sköljmedel

- 17.12 Produkten ska ge bra resultat med högst 25 mL dosering för mjukt vatten (0-6 °dH) i en maskin för 4-5 kg tvätt.
- 17.13 Rekommenderad dosering för olika vattenhårdhet ska anges tydligt på förpackningen. Information om vilka orter i landet som har mjukt respektive hårt vatten ska anges i en text eller visas på en karta. Exempel: ”Uppsala, Skåne och Gotland är exempel på platser med hårt vatten” eller ”I Sverige har 80 % av befolkningen mjukt vatten”.
- 17.14 Råd om ökad dosering ska anges som avvikelse mot normal dosering.

Maskindiskmedel för hushållsbruk

- 17.15 Produkten ska ge bra diskresultat med högst 18 g dosering för mjukt vatten (0-6 °dH) i en 12 kuverts diskmaskin.
- 17.16 Rekommenderad dosering för olika vattenhårdhet ska anges tydligt på förpackningen. Information om vilka orter i landet som har mjukt respektive hårt vatten ska anges i en text eller visas på en karta. Exempel: ”Uppsala, Skåne och Gotland är exempel på platser med hårt vatten” eller ”I Sverige har 80 % av befolkningen mjukt vatten”.
- 17.17 Råd om ökad dosering ska anges som avvikelse mot normal dosering.

Maskindiskmedel för automatisk dosering

- 17.18 Produkten ska ge bra diskresultat med högst 1 g aktiv substans per liter diskvätska för mjukt (0-6 °dH) och medelhårt vatten (7-13 °dH).
- 17.19 Produkten ska kunna hanteras säkert, till exempel genom laddning med hela kassetter eller automatisk pumpning från behållare.
- 17.20 Rekommenderad dosering för olika vattenhårdhet ska anges tydligt på förpackningen. Produkter för storförbrukare kan ha doseringsanvisningen i produktblad eller liknande. Information om vilka orter i landet som har mjukt respektive hårt vatten ska anges i en text eller visas på en karta. Exempel: ”Uppsala, Skåne och Gotland är exempel på platser med hårt vatten” eller ”I Sverige har 80 % av befolkningen mjukt vatten”.
- 17.21 Råd om ökad dosering ska anges som avvikelse mot normal dosering.

Motivering till kraven

[17.1-17.21] Krav på dosering ställs för att undvika överdosering och att produkten används på fel sätt. Syftet är att minska miljöbelastningen från kemiska ämnen, förpackningsmaterial och transporter. Kraven har satts i nivå med doseringen för de mest koncentrerade produkterna på marknaden.

18 Dukmaterial

- 18.1 I denna version av kriterierna för Kemiska produkter ställs inga krav på dukmaterial.

19 Förpackning

- 19.1 Förpackningen ska bestå av delar som är lätta att ta isär och varje del ska bestå av en och samma materialtyp. Undantagna från denna regel är refillförpackningar som väger högst 30% av originalförpackningens vikt.

Med förpackning avses produktens konsumentförpackning eller motsvarande för storförbrukare.

- 19.2 Plastförpackningar ska vara tillverkade av polyeten (PE), polypropen (PP), polyetentereftalat (PET) eller likvärdig plast. PVC tillåts ej.
- 19.3 Plastförpackningar ska vara märkta enligt DIN 6120 eller American SPI. Mindre delar som exempelvis korken behöver inte vara märkt enligt ovanstående.
- 19.4 Kartongförpackningar ska till minst 80 % vara tillverkade av träfibrer från returråvara. Om ny råvara används för den resterande delen av kartongen ska minst 30 % av denna vara FSC-certifierad. Om produktens innehåll gör att returråvara ej kan användas i förpackningen får 100 % FSC-certifierad kartong användas. Endast helt klorfria blekmetoder får användas.
- 19.5 Produktens tillverkningstillfälle ska kunna spåras genom att datummärkning, batch nr eller liknande anges på förpackningen.
- 19.6 Förpackningen ska så långt det går anpassas till REPAs rekommendationer för att underlätta återvinning. Produkter som ska säljas till konsumenter ska vara försedda med en text om hur förpackningen bör källsorteras enligt REPAs dokument ”REPAs anvisningar”. Om förpackningen består av olika material ska det finnas upplysningar om hur de olika delarna ska återvinnas.
- 19.7 Munstycket till förpackningar av typen pumpflaskor och triggersprayer undantas från krav 19.1. Om spraymunstycket innehåller metalledar måste dock en refillförpackning finnas i produktsortimentet.

Produktspecifika krav

Tvättmedel, sköljmedel, fläckborttagningsmedel, blekmedel, allrengöringsmedel, grovrengöringsmedel, såpor, handdiskmedel, maskindiskmedel, tvål, schampo och balsam.

- 19.8 Metall får inte ingå i förpackningen. Undantag för kravet kan medges för större förpackningar som ska källsorteras.

Metall får användas i handtag för hinkar som rymmer 15 liter eller mer om handtaget lätt kan tas av då förpackningen ska återvinnas. På förpackningen ska framgå hur både hink och handtag ska återvinnas.

- 19.9 Munstycken till förpackningar av typen pumpflaskor och triggersprayer undantas från krav 19.8.

Motivering till kraven

[19.1] Förpackningar som består är enkla att ta isär underlättar återvinningen av de ingående materialen.

[19.2] All användning av plast påverkar miljön. Om plasten återvinns minskar både utsläpp och energiförbrukning väsentligt. Naturskyddsföreningen bedömer att plasterna polyeten (PE), polypropen (PP) och polyetentereftalat (PET) är bland de minst miljöstörande plasterna.

[19.3] För att eftersorteringen på sorteringsanläggningar ska fungera används plastmärkningen DIN 6120 och American SPI.

[19.4] Användning av returpapper minskar miljöbelastningen från massa- och pappersindustrin och skogsavverkning. FSC är ett certifieringssystem som märker skogsbruk som är miljöanpassat, samhällsnyttigt och ekonomiskt hållbart.

[19.5] Produktens tillverkningsstillfälle ska kunna spåras för att kontrollera att sammansättningen är den som godkänts.

[19.6] Kravet ställs för att underlätta återvinning.

[19.7] Pumpflaskor underlättar korrekt dosering av flytande produkter, vilket är en fördel även om delar av förpackningen är svåra att återvinna.

[19.8] Metallförpackningar begränsas då de återvinns i låga nivåer och nyframställning av i synnerhet aluminium är mycket energikrävande.

20 Företagskrav

20.1 Licenstagaren ska ha en av företagsledningen fastställd miljöpolicy, där företaget åtar sig att förbättra sitt miljöarbete. Företaget ska ha utsett en ansvarig för miljöarbetet.

20.2 Produkten ska vara producerad i en anläggning för vilken det finns en fastställd miljöpolicy av företagsledningen, där företaget åtar sig att förbättra sitt miljöarbete. Företaget ska ha utsett en ansvarig för miljöarbetet.

20.3 Licenstagaren ska ha en resepolicy, miljömål eller handlingsplan med tydliga kvantifierade miljömål för tjänsteresor.

Minst ett av följande krav måste uppfyllas:

20.4 10 av de anställda som kör bil i tjänsten ska ha genomgått kurs i sparsam körning. Har företaget färre än 20 anställda som kör bil i tjänsten ska hälften ha genomgått kurs i sparsam körning. Kravet ska vara uppfyllt inom sex månader efter att ansökan blivit godkänd.

20.5 Ett system för att stimulera personal som väljer att inte åka bil till jobbet ska finnas på företaget. Kravet ska vara uppfyllt inom sex månader efter att licensansökan blivit godkänd.

20.6 10 av företagets tjänstebilar och förmånsbilar ska vara miljöbilar. Har företaget färre än 20 tjänstebilar och förmånsbilar ska hälften vara miljöbilar. Kravet ska vara uppfyllt inom tre år efter att licensansökan blivit godkänd.

20.7 En andel av persontransporterna i tjänsten ska vara märkt med Bra Miljöval persontransporter. Kravet ska vara uppfyllt inom ett år efter att licensansökan blivit godkänd.

20.8 För företagets egna godstransporter ska det finnas en miljöpolicy, miljömål eller handlingsplan” med tydliga kvantifierade miljömål för godstransporter. Kravet ska vara uppfyllt inom sex månader efter att licensansökan blivit godkänd.

20.9 En av företagets upphandlade godstransportörer ska ha en miljöpolicy, miljömål eller handlingsplan med tydliga kvantifierade miljömål för godstransporter. Kravet ska vara uppfyllt inom ett år efter att licensansökan blivit godkänd.

Med tjänstebil och förmånsbil avses bilar som ägs eller leasas av företaget, där tjänstebil används endast i tjänsten medan förmånsbil även får användas privat.

Med miljöbil avses definition enligt "Förordning (SFS 2004:1364) om myndigheters inköp och leasing av miljöbilar". Den senaste uppdaterade förordningen, vid tillfället för påskrift av licensansökan, gäller.

Med Bra Miljöval persontransporter avses persontransporter som är godkända enligt kriterierna för Bra Miljöval persontransporter.

Med Bra Miljöval godstransporter avses godstransporter som är godkända enligt kriterierna för Bra Miljöval godstransporter.

- 20.10 För de godstransporter som företaget själv utför ska 10 av chaufförerna ha genomgått kurs i sparsam körning. Har företaget färre än 20 chaufförer ska hälften ha genomgått kurs i sparsam körning. Kravet ska vara uppfyllt inom sex månader efter att licensansökan blivit godkänd.
- 20.11 10 chaufförer hos en av företagets upphandlade godstransportörer ska ha genomgått kurs i sparsam körning. Har det upphandlade företaget färre än 20 chaufförer ska hälften ha genomgått kurs i sparsam körning. Kravet ska vara uppfyllt inom ett år efter att licensansökan blivit godkänd.
- 20.12 10 av företagets lastbilar ska tillhöra miljöklass Euro III, enligt EU direktiv 99/96/EG, eller högre. Har företaget färre än 20 lastbilar ska hälften tillhöra miljöklass Euro III, enligt EU direktiv 99/96/EG, eller högre. Kravet ska vara uppfyllt inom tre år efter att licensansökan blivit godkänd.
- 20.13 10 av de lastbilar som upphandlats för godstransport ska tillhöra miljöklass Euro III, enligt EU direktiv 99/96/EG, eller högre. Har företaget upphandlat färre än 20 lastbilar ska hälften tillhöra miljöklass Euro III, enligt EU direktiv 99/96/EG, eller högre. Kravet ska vara uppfyllt inom fem år efter att licensansökan blivit godkänd.
- 20.14 En andel av den egna eller upphandlade godstransporten är märkt med Bra Miljöval godstransporter. Kravet ska vara uppfyllt inom två år efter att licensansökan blivit godkänd.

Motivering till kraven

[20.1–20.2] Det är viktigt att all produktion av kemiska produkter märkta med Bra Miljöval genomförs på ett så miljöanpassat sätt som möjligt.

[20.3–20.14] Persontransporter och godstransporter skapar en lång rad miljöproblem: farliga luftföroreningar som ökar växthuseffekten och skadar natur och människor, förbrukning av energi och råvaror, produktion av avfall och miljöfarligt avfall och spridning av miljöstörande ämnen.

[20.4, 20.10, 20.11] Sparsam körning minskar miljöbelastningen oavsett vilket drivmedel man använder.

[20.5] Det bästa för miljön är att gå, cykla eller att åka kollektivt. Det kan stimuleras genom exempelvis förmånsbeskattat månadskort eller motsvarande lönetillägg för dem som cyklar eller går.

[20.3, 20.8, 20.9] En resepolicy eller miljöpolicy som är fastställd av högsta ledningen med åtagande om ständig förbättring kan vara ett viktigt hjälpmedel i arbetet med att minska persontransporternas och godstransporternas miljöpåverkan.

[20.6] Bilar som drivs med alternativa drivmedel minskar miljöpåverkan. De släpper exempelvis ut mindre koldioxid, partiklar eller är bränslesnåla.

[20.7, 20.14] Godstransporter eller persontransporter som är märkta med Bra Miljöval minskar bland annat utsläppen av kolväten och kväveoxider.

[20.12–20.13] Euro III är ett av EU's avgaskrav för tunga fordon som bland annat begränsar utsläpp av kolmonoxid, kolväten, partiklar och kväveoxider.

Naturskyddsföreningen

Med kraft att förändra

Ge oss kraft
att förändra
Pg.90 1909-2

Naturskyddsföreningen. Box 4625, 11691 Stockholm.
Tel 08-702 65 00. info@naturskyddsforeningen.se

Naturskyddsföreningen är en ideell miljöorganisation med kraft att förändra. Vi sprider kunskap, kartlägger miljöhot, skapar lösningar samt påverkar politiker och myndigheter såväl nationellt som internationellt. Föreningen har ca 170 000 medlemmar och finns i lokalföreningar och länsförbund över hela landet.

Vi står bakom världens tuffaste miljömärkning
Bra Miljöval.

www.naturskyddsforeningen.se

Bra Miljöval